

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v četrtek, 4. februarja 1932.

Štev. 15.

Na delo za gospodarsko obnovo

Do avgusta prošlega leta smo poznali pravzaprav gospodarsko krizo le v obliki časnikarskih poročil iz širokega sveta. Poslej pa se je pričel pravi krizni metež. S polomom največjega dunajskega denarega zavoda so postali zapadni finančniki in bančniki pozorni na Avstrijo in Nemčijo. Preko noči so poromali ogromni krediti iz teh držav nazaj v Francijo, Anglijo in Združene države. Sledili so polomi bančnih zavodov v Nemčiji in kot posledica vsega tega je nastal gospodarski pojav, ki mu pravimo nezaupanje.

Nemčiji je predsednik Združenih držav Hoover priskočil na pomoč in zahteval moratorij. S tem so ti finančni veleodgovorni posegli tudi v usodo naše države. V državnem proračunu je zadržala na strani reparacijskih dohodkov skoro milijardna vrzel. — Okolu nas so čez noč narasli carinski zidovi. Avstrija je uvedla živinski monopol. Naš izvoz je zastal. Doma, v Dravski banovini pa so pritiskale reperskije. Nezaupljivost je prešla v široke slove. Denar je izgubil v zapečke. Trgovina in industrija sta prišli ob poslovne kredite. Industrija je našla gluha ušesa, kar se tiče njene zaštite. Krošnjarenje in vsiljevanje blaga po inozemskih trgovskih potnikih cvete v škodo domačega marljivega trgovca. Industrije kričijo v vedno večji meri obrate. Mnogi tisoči so pospravili svoje pridne roke v žepe brezdelja in nezaposlenosti.

In tem in podobnim dogodkom so sledili nezadostni ukrepi, kakor omejevanje javnih del, krčenja javnih proračunov glede investicijskih gradenj itd.

Tako smo v drugi polovici leta 1931 lepo zašli v konkretno, na lastni koži občuteno gospodarsko krizo, ki pod njo ječe i trgovci i poljedelci i uradniki i delavci in naposled i industrija.

Dravska banovina je izgubila na svojem rednem dohodku zadnjih let okoli milijardo dinarjev, z drugimi besedami vsak njen prebivalec, od novorojenčka pa do nebogljenega starčka, je izgubil kakih 1000 dinarjev na svojem prejšnjem dohodku. Tak je denarno izraženi dohodki gospodarske krize, ki jo preživlja prebivalstvo Dravske banovine. To so hude in težke stvari za narodnega gospodarja, za našo politiko, za naše parlamentarno zastopništvo, za slovenske ministre in za vse one, ki jim je usoda slovenskega človeka in našega gospodarskega življenja pri srcu.

Slovenski trgovec, industrijec in obrtnik so sredi gospodarskega snovanja in so zato prvi, ki neposredno krvave na fenomenu sedanje gospodarske krize.

A kakor so naši gospodarstveniki prvi, ki jih je zadela gospodarska kriza, tako nihče ne misli na to, da bi obupal.

Ne! V najtežjih časih slovenski gospodarstveniki ne bodo vrgli puške v koruzo. Bolj kakor kdaj prej se zavedajo, kaj in v čem je njihova zgodovinska dolžnost in naloga.

Slovenski gospodarstveniki ne bodo klonili. Navajeni trdega, praktičnega dela, navajeni resnice, da se v gospodarstvu prav nič ne stori od sebe in da je tu človeška, usmerjena, z razumom prešinjena in k dobremu hrepeneča volja prvi element dogodka in napredka, kličejo vsem, ki jim je do javnega dela in občega blaga:

Zavihamo rokave, zagrabimo za delo in posežimo še aktivneje v gospodarsko snovanje, to pot pa tako, da nas dogodki ne bodo več prehiteli in da jih v bodoče obvladamo v njihovi elementarnosti in splošnosti.

Slovenci smo znani kot podrobni delavci, kot metodični graditelji. Svoja vprašanja smo doslej reševali na manjšinski način.

Po tej metodi krenimo na delo za gospodarsko obnovo naše dežele in s tem za procvit vse naše države. Umstvena zaštita naših gospodarskih interesov tako proti inozemstvu, kakor v izravnavi z drugimi pokrajinami in banovinami naše države mora stopiti poslej v prve vrste vsega našega javnega udejstvovanja. Tu se odpira široko polje za naše narodno predstavništvo, za trgovsko, obrtniško in vsa druga interesna zastopstva.

In pa: pričnimo ceniti gospodarsko delo, ekonomsko pionirstvo. Svoj naraščaj vzgajamo iz prakse za prakso. — Svoj rod odvrnimo od nebuloznih strem-

ljenj in učimo ga živeti v poštenem pridobitnem življenju najprvo za eksistenco in nato kajpak za življenje in snovanje duha.

Udeležimo se aktivnega javnega dela, oklenimo se tesneje svojih stanovskih zastopstev, svojih zagovornikov, da bodo mogli še lepše izpolniti svoje naloge in s še večjim povdarkom zastopati naše interese in še temeljiteje zagovarjati naše specifične potrebe. Potrudimo se, da bo naša šola in vzgoja na višku sedanjega praktičnega stoletja, in če bomo doma nekoliko urnejše gradili svoje pridobitne in industrijske ustanove, potem se ni bati, da bi se nam zapirale duri v lepšo in svetlejšo prihodnost in lahko rečemo tudi v bližnjo in najbližnjo bodočnost.

Gospodarski svet

Po pooblastilu Nj. Vel. kralja je 3. t. m. minister za trgovino in industrijo g. dr. Albert Kramer predložil Narodnemu predstavništvu načrt zakona o gospodarskem svetu. S tem zakonskim predlogom se pričena izvajanje programa, ki je bil obeležen v prestolnem govoru Nj. Vel. kralja in v adresi Narodnega predstavništva ter se zadovoljuje bitni potrebi po ustanovitvi institucije, ki bi na zahtevo kraljevske vlade dajala strokovno mišljenje o zakonskih načrtih, o načrtih uredb in pravilnikov za izvrševanje zakonov, s katerimi se regulirajo gospodarski in socialni odnosi, obsegajoč tudi vprašanja prometa, javnih financ, davkov, trošarin, carin in sličnega kakor tudi konkretna vprašanja splošne gospodarske in socialne politike. Prav tako bo imel gospodarski svet nalogo, dajati strokovno mnenje o inicijativnih predlogih članov Narodnega predstavništva, ako bosta Narodna skupščina ali senat sklenila zahtevati strokovno mnenje od gospodarskega sveta. Gospodarski svet bo imel tudi pravico inicijativne pobude za načetje vseh vprašanj gospodarskega in socialnega značaja, pri tem pa bo moral dobiti za vsako tako inicijativno akcijo pristanek vlade.

Gospodarski svet bo štel 60 članov in ravno toliko namestnikov. Člani in namestniki bodo postavljeni iz vrst gospodarskih krogov in strokovnjakov v gospodarskih in socialnih vprašanjih. Člane gospodarskega sveta bo imenoval predsednik vlade po zaslišanju ministrskega sveta. Za kmetijstvo in šumarstvo je predvidenih v zakonskem načrtu 24 članov, za trgovino, industrijo, obrt, pomorstvo, bankarstvo in rudarstvo 16 članov, iz vrst delavcev in zasebnih nameščencev bo imenovanih v gospodarski

svet 5 članov, ostalih 15 članov pa bo imenovanih iz vrst javnih delavcev in strokovnjakov (prosvetnih delavcev, inženjerjev, zdravnikov in novinarjev). Zastopniki za kmetijstvo, šumarstvo, trgovino, industrijo, obrt, pomorstvo, bankarstvo, rudarstvo ter zastopniki delavcev in zasebnih nameščencev bodo imenovani v prvi vrsti iz vrst stanovskih organizacij, v kolikor take organizacije obstojajo, ter iz vrst strokovnjakov.

Gospodarski svet se bo sestajal k rednemu zasedanju vsako leto na dan 1. oktobra, izredne seje pa bodo sklicane na poziv vlade ali kadar bo to sklenil izvršni odbor gospodarskega sveta in bo vlada tak sklep potrdila. Na prvi plenarni seji se bo gospodarski svet konstituiral ter izvolil predsedništvo, izvršni odbor, druge potrebne odbore ter določil poslovni red. Predsedništvo gospodarskega sveta bo sestajalo iz predsednika, treh podpredsednikov in dveh tajnikov, izvršni odbor pa iz predsedništva in sedmih članov, ki jih izvoli plenum gospodarskega sveta.

Izvršni odbor bo vršil vse posvetovalne funkcije gospodarskega sveta, kadar plenum gospodarskega sveta ne bo zasedal. Predsednik gospodarskega sveta bo vsako došlo vprašanje dostavil vsem članom gospodarskega sveta. Na osnovi zbranega gradiva in podanih mnenj bo izvršni odbor formuliral o vsakem vprašanju stališče gospodarskega sveta. Gospodarski svet ima pravico pozvati k sodelovanju tudi strokovnjake-specialiste za posamezna vprašanja, ki bodo imeli v gospodarskem svetu pravico, da posegajo v razprave.

Gospodarski svet se bo sestal k prvemu zasedanju najkasneje v roku treh mesecev po uveljavljenju tega zakona.

Novi državni proračun

Predlog državnega proračuna za l. 1932-1933 znaša 11 milijard 400 milijonov Din

Predlog proračuna državnih izdatkov in dohodkov za leto 1932-33, ki je bil izročen Narodnemu predstavništvu, znaša v skupni vsoti Din 11.400.000.000. Glede tehnične sestave obsega tudi novi predlog proračuna kakor so vsi dosedanja proračuni izdatke in dohodke splošne državne administracije ter izdatke in dohodke državnih gospodarskih podjetij.

Predlog proračuna državne administracije znaša 7.550.907.708 Din, predlog proračuna državnih podjetij pa 3.849 milijonov 92.292 Din.

Sedanji proračun za leto 1931-32 je bil odobren v skupnem iznosu Din 13.210.303.954. Glede na to je novi predlog proračuna manjši od sedanjega za 1.810.303.954 Din. Da bi se dobila prava slika o zmanjšanem obsegu izdatkov v

novem predlogu proračuna, je treba upoštevati na eni strani, da je bilo treba v tekočem proračunskem letu odobriti naknadne in izredne kredite v skupni vsoti 436 milijonov Din, na drugi strani pa, da se je služba državnih dolgov v novem predlogu proračuna zaradi novih posojil in povečanja anuitet starih posojil, torej izdatkov, ki se niso pojavili v sedanjem proračunu, morala povečati za 338 milijonov Din. S tema dvema korekturama, ki sta bili potrebni, da se dobi prava primerjava med sedanjim proračunom in predlogom za l. 1932-33, je faktično zmanjšan novi predlog proračuna za znesek približno 2.611.000.900 Din.

Zmanjšanje izdatkov je izvedeno v vseh proračunskih oddelkih, razen, kakor že omenjeno, v oddelku državnih

dolgov, ki vsebuje urejene državne obveznosti, katerim mora država brezpo- gojno zadostiti.

Zmanjšani so tudi osebni in materialni izdatki do skrajnih mej možnosti.

Predlog proračuna je uravnotežen v celoti. Ravnotežje je doseženo s strogo in dosledno izvedeno redukcijo izdatkov. Tudi državni dohodki so predvideni v znatno zmanjšanem iznosu kakor v sedanjem proračunu. Pri neposrednih davkih je predviden za 431 milijonov Din manjši dohodek, pri posrednih davkih za 316 milijonov manjši dohodek. Dohodki od nemških reparacijskih plačil sploh niso predvideni. Dohodki državnih gospodarskih podjetij so za 565 milijonov manjši.

Predlog proračuna za l. 1932-33 je bil izdelan z iskrenim stremljenjem, da odgovarja do skrajne meje možnosti sedanjim gospodarskim razmeram v državi in zmanjšani plačilni sposobnosti naroda. Na drugi strani obsega ta predlog neizogibne potrebščine državnega aparata.

V zvezi s proračunskim predlogom bo kr. vlada predložila Narodnemu predstavništvu gotove ukrepe, s katerimi se bo na eni strani olajšala fiskalna obremenitev naroda, na drugi strani pa zagotovil pravilni dotok dohodkov v državno blagajno, brez katerega se normalno in zdravo financiranje ne more zamisliti. Za redno državno financiranje bo ta predlog proračuna služil kot solidna in sigurna podlaga. Razen tega je doseženo resno in stvarno ravnotežje proračuna, tako da je predlog za leto 1932-33 najsigurnejše jamstvo za ohranitev stabilnosti narodnega novca, brez katere ne bi bilo rešitve našega narodnega gospodarstva in naših državnih financ. Čuvanje vrednosti narodnega novca je zato predmet največje skrbi vlade.

DOBAVA OPREME ZA PLANINSKE EDINICE

Ministrstvo vojne in mornarice v Beogradu namerava nabaviti specialno opremo za planinske edince (smuči, sweaterje, rokavice, čevlje, razne smučarske in turistijske potrebščine itd.). Da dobi ministrstvo najprvo po en komad vseh potrebnih predmetov kot model, se bo dne 13. februarja t. l. sprejemalo pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani pis-mene kolkovane ponudbe za dobavo po enega komada, oziroma para potrebnih predmetov. Pri tej priliki se bo odkupilo od vsakega ponudnika po en komad, oziroma par oferiranih predmetov v ta namen, da izbere ministrstvo od ponujenih predmetov najboljši in najpovoljnejši za nadaljno nabavo. (Natančnejši podatki kakor tudi seznam predmetov, ki jih je ponuditi, so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.)

Vprašaj tovariša

ali čita svoje glasilo. Če najdeš trgovca, ki se danes ne čita Trgovskega lista, prepričaj ga, da s svojo nezavednostjo zaničuje sebe in škodi vsem tovarišem. — S svojim dolgoletnim delom in uspehi, je »Trgovski list« dokazal, da je trgovstvu koristen in nujno potreben. V težki borbi je močno glasilo potrebno bolj kot kdaj prej. Zato razširjajte »Trgovski list«, da bodo o naših težnjah in stremljenjih informirani čim širši krogi. Dobro je, če čita tudi druge liste, toda čitaj predvsem svoje glasilo; ker boš s tem najuspešnejše pomagal sebi in svojemu stanu. Trgovec, ki nima razumevanja za svoje glasilo, ne more imeti razumevanja niti za svoj poklic in ne bo mogel nikdar uspevati. Ostal bo vedno majhen, za drugimi in se tolažil z večnim tarnanjem, ki nima nikakega haska.

Pomen štednje za naše narodno gospodarstvo

Ko smo objavili odgovor na prestolni govor Nj. Vel. kralja, smo zlasti poudarjali, da smatra adresa Narodnega predstavništva kot eno prvih potreb v našem gospodarstvu — štednjo.

Vprašanje štednje je postalo aktualno v trenutku, ko se je narodni dohodek radi splošnega padca cen tako zmanjšal, da so postale javne datave nesorazmerne z dohodki. Tako nesorazmerje pa zelo kvarno vpliva na potek in ugoden razvoj vsega gospodarstva. Da bi se to ravnotežje doseglo, se je pričela izvajati vsestranska redukcija javnih izdatkov oz. zmanjšanje javnih proračunov ter s tem zmanjšanje javnih datav. Z naraščajočo krizo, je naraščala tudi važnost tega vprašanja ter ono tvori danes eno glavnih gospodarsko-finančnih vprašanj države. Razumljivo je zato, da je našlo svoj odmev i v prestolnem govoru i v adresi narodnega predstavništva. Da je vprašanje štednje v resnici zelo upravičeno, nam jasno kaže situacija v najvažnejših naših gospodarskih gnanah.

Cene poljedelskim produktom so v zadnjih par letih strahovito padle, zmanjšal se je za prav toliko tudi dohodek poljedelcev. Če pa hočemo obdržati poljedelsko produkcijo na zadostni višini, je potrebno, da omogočimo poljedelcu, da si je v stanu nabaviti najpotrebnejše, kar od njega življenje terja in česar rabi za vzdrževanje produkcije same. Prav isti pojav opažamo tudi v trgovini, kjer se je ne samo zmanjšal promet, nego je tudi nesorazmerno padel dohodek, vsled česar je razumljivo, da tudi trgovina ne more več brez škode prenašati sedanjih javnih bremen. Obrt in industrija preživljata težko krizo, ki je pri prvi še potencirana radi tovarniške konkurence.

Tako naš vrhovni poglavar kakor tudi naše narodno predstavništvo sta se tega dobro zavedala in si zato stavila kot eno svojih glavnih nalog, da dovedeta javne dohodka in izdatke v tisto sorazmerje, ki bo na eni strani omogočalo neoviran razvoj našega narodnega gospodarstva, na drugi strani pa ne škodovalo pravilnemu in točnemu funkcioniranju državne uprave.

S tem, da država pričena izvajati štednjo pa nikakor še ne pomeni, da je država do sedaj denar razsipala, nego to pomeni, da se je morala država z ozirom na obstoječe gospodarsko stanje odreči ali omejiti gotovim svojim izdatkom, da je torej prišla tudi ona svoj obulub v splošen dobrobit. Naglasiti pa moramo — tako poudarja »Trgovinski Glasnik« — da bo izvajanje štednje samo tedaj koristilo splošnosti, če se bo ta dosledno in povsod izvajala, tako zlasti tudi pri naših samoupravah in občinah ter pri privatnih podjetjih in posameznikih.

Toda štednja naj gre vedno le tako daleč, da se dovedejo v sklad izdatki z dohodki, kajti vsako pretiravanje v štednji utegne prav tako škodovati našemu gospodarstvu, kakor razsipanje samo.

Smotreni trgovci in industrijci čitajo vse dobavne razpise, ki jih redno prinaša naš list. Dobav potom javnih licitacij se more udeležiti vsak trgovec in vsak producent! Čitajte in ne opuščajte ugodnih poslovnih prilik, ki Vam jih nudijo udeležbe na javnih licitacijah!

Naša potujoča kmetijska razstava

Kakor smo že poročali, je ministrstvo poljedelstva ob enem z ministrstvom za promet sklenilo, da organizira potujočo kmetijsko razstavo. Železniška delavnica v Smederevu je v ta namen že izdelala 23 vagonov, katere je 1. februarja t. l. že izročila posebnemu odboru, da izvede notranjo organizacijo te razstave. Ta dela bodo dovršena tekom 14 dni tako, da bo svečana otvoritev razstave predvidoma že 13. februarja t. l. ob 10. uri na beograjski postaji. Po dvodnevem postanku, bo vsa garnitura krenila po Moravski in Vardarski banovini.

Vsi oni predmeti, ki so namenjeni razstavi, morajo biti najkasneje do 8. t. m. v Smederevu. Natančnejša pojasnila o vsem daje Sekretariat potujoče razstave, palača prometnega ministrstva, soba št. 293, preko telefona lokal št. 510.

Pomorski promet Jugoslavije 1931

Par podatkov iz Splita in s Sušaka naj navedemo:

Po podatkih trgovske zbornice v Splitu je bilo izvoženega v preteklem letu preko mestnega in severnega pristanišča 3.810.000 stotov portlandskega cementa, približno ista količina kot je bila izvožena leta 1930. Produkcija cementa pa nikakor ne odgovarja zvišani kapaciteti cementnih tovarn (racionalizacija in modernizacija). Tudi finančni uspeh izvoza bi bil lahko boljši. Vsled močne konkurence so bile cene zelo nizke. Izvoz cementnega kamna je padel od 3.800.000 na 2.600.000 stotov; s količino vred je padla tudi cena. Italijanske cementne tovarne so svojo produkcijo omejile, deloma so pa pričele z izdelavo umetnega cementa, ki jih napravi neodvisne od uvoza jugoslovanske surovine. Mali ljudje, ki izvažajo cementni kamen, so vsled tega razvoja posebno prizadeti. Dalje je bilo preko mestnega in severnega pristanišča izvoženega v preteklem letu 73.100 stotov »salonita« proti 94.500 stotom v letu 1930. Uvoz črnega premoga je znašal lani 1.150.000 stotov proti 950.000 stotom v letu 1930. K prirastku je pripomogla potreba luksuznega parnika »Kraljica Marija«.

O Sušaku imamo sledeče podatke:

Leta 1931 je znašal ves promet tega pristanišča 559.790 ton proti 728.613 tonam v letu 1930. Skupni uvoz se navaja s 197.766 tonami proti 304.758 tonam v letu prej, izvoz pa s 362.024 tonami proti 423.855 tonam. Uvoženega je bilo črnega premoga 55.366 ton (79.658), fosfatov 21.856 ton (88.422 ton), pirita in solitra 7054 ton (22.812), reparacijskega blaga 32.887 ton (24.423), vina 5.133 ton (5.466), cementa 39.285 ton (28.481), soli 12.115 ton (13.590), kolonialnega blaga 12.414 ton (3.249), asfalta 2.638 ton (2.934). — Izvoz izdelanega lesa je znašal 315.579 ton (361.525 ton v letu 1930), izvoz drv 8.890 ton (13.111 ton). — V pristanišče je prišlo lani 3.762 parnikov proti 3.671 v letu 1930; tonska vsebina je znašala 2.640.000 proti 2.500.000 tonam. Kakor vidimo, so bili parniki pretežno majhni. Jadrenic je bilo 882 proti 934. — Leta 1931 je prišlo preko pristanišča Sušak v Jugoslavijo 140 tisoč 235 oseb, odšlo jih je pa 131.086, za 3646 in za 13.436 manj kot v letu 1930. Od navedenih 3.762 prišlih ladij je bilo jugoslovanskih 3.230 v redni plovbi in 254 v prosti plovbi, italijanskih 10 in 177, angleških vseh skupaj 34, nemških 10, holandskih 20, grških 8, francoskih 6, španskih 5, egiptska 1, rumunska 1. — Med jadrenicami je bilo 405 italijanskih in 382 jugoslovanskih; samo 5 je bilo drugih. — Leta 1930 je bilo od 530 večjih parnikov 218 italijanskih in 312 jugoslovanskih, lani od 431 večjih parnikov 254 jugoslovanskih in 177 italijanskih.

O jugoslovanski trgovski mornarici v pričetku tekočega leta beremo sledeče:

Jugoslovanski Lloyd d. d. razpolaga s 27 parniki ali z 223.181 tonami nosilnosti; Dubrovačka plovdba s 24 parniki ali 81.600 tonami; Jadranska plovbna družba d. d. na Sušaku s 56 parniki ali 13.393 tonami (25.253 registerton); Paroplovbna d. d. Progres na Sušaku s 5 parniki ali 35.800 tonami; Plovbna d. d. Oceania, Beograd, z 8 parniki ali 31.070 tonami; Prva Dalmatinska Trgovska družba z o. z., Dubrovnik, s 3 parniki ali 11.278 tonami; Plovbna zveza »Prosta plovba« z 1 parnikom oziroma 14.000 tonami; Plovbna d. d. Boka, Kotor, z 11 parniki ali s samo 540 tonami (1375 reg. ton); Ladijsko podjetje Kapitan Milošević, Kotor, s 3 parniki ali z 12.815 tonami; »Jadrana« d. d., Sušak, z 2 parnikoma ali s 14.200 tonami; Plovba »Rade«, Dubrovnik, z 1 parnikom ali 5960 ton; Prosta plovba Boka, Tivat, 2 parnika ali 4500 ton; »Ilirija« d. d., Zagreb, 1 parnik ali 6100 ton; »Levant«, Sibenik, 1 parnik ali 4100 ton; Barbarović Ante i dr., Milna, 2 parnika ali 2450 ton; Splitska plovbna družba »Spade«, 3 parniki ali 5445 ton; Danko Vezic, 1 parnik z 2200 tonami. Razni lastniki: 40 jaht, 10 vlačilcev, 35 jadrenic z motorjem in brez njega; v mali obrežni plovbi 5000 ribiških čolnov in 4000 numeriranih ladij in čolnov z motorjem in brez njega.

Fotoaparate, očala, daljnogleda, ure in zlatino kupite najbolje pri tvrdki Fr. P. Zajec, optik in urar, Ljubljana, Stari trg 9.

KONKURENCA NA SVETOVNEM TRGU JAJEC

Iz Rima poročajo: V zadnjih mesecih je konkurenca trgovine z jajci v več deželah zavzela največje dimenzije, s čimer so cene močno padle. Tako je prispelo pred kratkim v Neapol 2.800 zabojev turškega blaga in 8000 zabojev iz Sirije, prav tako velike množine egiptskega blaga iz Aleksandrije preko Trsta na italijanski trg. Zahteva se zanje vseskozi 260 lir za originalni zaboj, dočim je hrvaško (jugoslovansko?) blago cenejše. Kakor se poroča iz Švice, se nudijo tam bolgarski eksporterji, ki hočejo prodati svoje blago po nizkih cenah. Nemčija trenutno sploh ni kupec, ker preplavljajo ondote trge belgijski krošnjariji v avtomobilih. Prekupna trgovina je skoraj popolnoma prenehala. Pri tem nastopajo zmeraj novi konkurenti iz severnih in severovzhodnih dežel, vsled česar cene seveda še bolj padajo.

Ponudbe poupraševanja

STEIDL M., TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM, VIRJE, želi stopiti v kupcijske zveze s tukajšnjimi izdelovalci domačih čevljev in copat.

NEKA BEOGRAJSKA TVRDKA potrebuje pri izdelovanju posebnih podov lesno moko (Holzmehl), ki jo je dosedaj uvažala iz inozemstva, nabavila bi jo pa vsled visokih uvoznih carin raje v tuzemstvu ter želi stopiti v kupcijske zveze s tukajšnjimi izdelovalci te lesne moke. Informacije je dobiti pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu.

TVRDKA FRANCESCO GIACHELLICH, TRST, Viale Regina Elena št. 51, se zanima za naslove trgovcev-grosistov mesnih izdelkov. Ponudbe je poslati tvrdki neposredno.

TVRDKA FRATELLI BAGNASCO, GENOVA, Via Caffarotto 11, Italija, želi stopiti v stik s tukajšnjimi uvozniki cvetja. Korrespondenca nemška.

RO-LEX

knjigovodstvo

VSAK DAN BILANCA

„KARTOTEKA“ d. z o. z.

Ljubljana, Selenburgova 6/1

Telefon šte. 35-38

Skoplje za skupne zbornice

V skopeljski Trgovsko-industrijski zbornici se je te dni vršila 28. plenarna seja, na kateri so bile sprejete številne resolucije:

Resolucija glede sistema zbornice se glasi: »Paragrafa 393. in 394. novega obrtnega zakona (ki se tiče zbornic) naj se razveljavita, zato pa se naj izdela poseben zakon o zbornicah, ki jim tudi citirani obrtni zakon pripisuje veliko važnost. V tem novem zakonu naj se uveljavi sistem skupnih zbornic za vso kraljevino, ker je izkušnja pokazala, da je samo pri tesnem sodelovanju med obrtništvom, industrijo in trgovino pričakovati splošni napredek gospodarstva.«

V resolucijah zahteva skopeljska zbornica med drugim tudi naslednje: Po vzgledu drugih držav naj se tudi pri nas izdela splošen gospodarski načrt. Čim prej naj se izda poseben zakon za pospeševanje industrijske delavnosti. Po vzorcu Privilegirane agrarne banke je treba ustanoviti posebno privilegirano industrijsko banko. Železniške tarife se morajo zmanjšati v enakem razmerju, kakor so padle cene. Končno je v resolucijah iznešena zahteva, da se izvede decentralizacija državnih dobav, zlasti za vojsko, tako da bodo od teh dobav imeli koristi tudi širši narodni sloji.

Iz gornje resolucije vidimo, da so se tudi predstavniki gospodarstva južne Srbije izrekli za skupne zbornice v vsej državi. Slovenski zagovorniki ločenih zbornic trdijo na vsakem zboru, da delajo v interesu uedinjenja, če zahtevajo ločene črtniške zbornice! Gornja izjava zbornice v Skopliju kaže, kako smešna je taka trditve. Zelo žalostno je, če se take argumente uporablja celo za denunciacije. Kako smešni postanejo taki ljudje. K sreči so taki med našim obrtništvom le zelo redke izjeme!

Po svetu

Trgovska bilanca Jugoslavije je s prav majhnim zneskom aktivna. Na to se povrnemo v članku.

Vzroke svetovne gospodarske krize vidi gen. dir. Westminsterke banke Beckett v pretiranem gospodarskem nacionalizmu, ne pa v visokem življenjskem standardu itd.

Število brezposelnih v USA cení Green, predsednik ameriške delavske zveze na 8.300.000. Za tekoče leto jih cení povprečno na 6 do 7 milijonov.

Čslov. izvoz v Holandijo hoče holandska vlada kontingentirati in je češkoslovaško vlado o tem že obvestila. Za Čslov. bo to velik udarec.

Nemška in francoska električna industrija sta se dogovorili glede uvoza elektrotehniških strojev iz Nemčije v Francijo.

Indeks avstrijskih delnic je narasel od decembra do srede januarja od 649 na 695.

General Motors Corporation je imela v preteklem letu 110 milj. dol. čistega dobička proti 150 milijonom v letu 1930 in bo razdelila na prednostne delnice dividendo 2-01 dol. proti 3-32.

Cene živil v Franciji rastejo, kar je posledica politike kontingentiranja. Najbolj je narasla cena surovega masla, od 14 na 22 frankov.

Največje podjetje v Češkoslovaški je čslov. državna železnica s 177.600 osebami; sledijo čslov. pošta s ca. 50.000 osebami, Bata s ca. 35.000, Škoda s 25.000 itd.

Največja nemška kovinska tvrdka Aron Hirose in sin se bo razdelila in bosta ob udeležbi inozemstva ustanovljeni iz nje dve novi delniški družbi.

Likvidacija sindikata za eksport žita v Ogrski je zahtevala ogrskih produktivnih eksporterjev. Pravijo, da sindikat stavljenih mu nalog ni izvršil in da mora biti zato razpuščen.

Cene tekstilij v Nemčiji so bile v sredi decembra 1931 za 12-6 odstotkov nižje kot na koncu junija 1931 in za 39-1% nižje kot sredi decembra 1928.

Izvoz vina iz Jugoslavije v Avstrijo je znašal v novembru 4875 hl (leta 1930 v nov. 2409 hl), od januarja do novembra 36.014 hl. Poljska je dovolila kljub splošni ostri uvozni omejitvi uvoz 50.000 hl jugoslovanskega vina.

Posvetovanja o novem čslov. bančnem zakonu so se završila s sprejetjem vseh paragrafov razen petih.

Na ogrskem lesnem trgu se uveljavlja v zadnjem času zlasti Rumunija; po podpisu rusko-ogrsko trgovske pogodbe se bo pojavila seveda tudi Rusija.

Produkcija železne rude v Avstriji je znašala v preteklem letu 5-1 mil. stotov proti 11-8 milijonom v letu 1930, produkcija surovega železa pa 145-000 ton proti 297.000 tonam.

Produkcijo manganove rude hočejo kartelirati in se vršijo zadevna pogajanja med angleškimi, ruskimi in ameriški proizvedenti. Dosedanja konkurenca je kontinentalni jekleni industriji mnogo koristila.

Glede označbe jajec se je dosegel v Bruslju sporazum in mora biti na njih zapisano, odkod so in če so sveža. Sporazum je podpisala večina evropskih držav in Uruguay, proti njemu so se izrekle Rusija, Poljska, Ogrska, Bolgarija in Turčija.

Uvoz čevljev hoče Holandija kontingentirati; gre v prvi vrsti proti Češkoslovaški. Ker pa Holandija po trgovski pogodbi ne more takoj preiti h kontingentaciji, so potrebni posebni razgovori.

Občina Beograd je bila napravila za preteklo leto proračun 383-8 mil. Din. izdatkov in 384-8 mil. Din. dohodkov; faktično je bilo pa izdanih 311-8 mil. Din in je bilo dohodkov 342-2 mil. Din.

Zlate zaloge Francoske banke so presegle 70. milijardo in se bližajo 71.; če bo šlo tako naprej, bo v kratkem ves obtok bankovcev, ki ga je nekaj nad 80 milijard, krit v zlatu.

Mednarodna vinska konferenca se bo vršila od 7. do 11. marca v Parizu. Priglasenih je 29 držav. Razpravljalo se bo o vseh vprašanjih, tičečih se mednarodne vinske trgovine.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Občni zbor gremija trgovcev v Krškem

Dne 27. t. m. dopoldne se je vršil v posobni sobi hotela Gregorič v Krškem redni letni občni zbor gremija za srez Krško.

Zborovanje je vodil poslevo. podnačelnik g. Fran Černe, ki je po otvoritvenem nagovoru podal izčrpano načelstveno poročilo, iz katerega posnemamo, da je gremij v preteklem letu v polni meri vršil svojo nalogo. Zlasti poudarja poročilo važnost novega obrtnega zakona in zahtevo po izpremembi zakona v pogledu nadomestitve učne dobe in enega leta zaposlitve z absolviranimi štirimi razredi meščanske ali njeje enake strokovne šole, kolektivnosti gremijalne organizacije in krošnjarstva. G. poslevo. podnačelnik je v svojem poročilu omenjal važnost vajenske preizkušnje in bodril navzoče člane k večji delavnosti v organizaciji.

Po prečitani zapisnika lanskoletnega občnega zbora, je podal gremijalni tajnik g. Rendla pregledno poročilo o delovanju gremija. Gremij je štel konec preteklega leta 225 članov. Po strokah so pripadali člani: 103 trgovini z mešanim blagom, 8 s specerijskim in kolonijalnim blagom, 5 z manufakturo, 5 z galanterijo, 15 z lesom, 17 z deželnimi pridelki in sadjem, 24 z jajci in perutnino in 53 ostalim strokam. Pomočnikov je bilo registriranih 91, vajencev in vajenk 59. V gremijalnem okolišju obstojajo štiri trgovsko nadaljevalne šole in sicer v Krškem, Št. Jerneju in Radečah, dočim se v Mokronogu še vedno ni otvorila.

Po inicijativi Zveze trgovskih gremijev se je izvedla pri gremiju reorganizacija administrativnega poslovanja. Uvedla se je za člane in pripadnike kartoteka. Kartotečni sistem se je uvedel tudi za gremijalno doklado.

Blagajniško poročilo izkazuje, da je imel gremij v preteklem letu 19.870,85 Din dohodkov in 18.014,75 Din izdatkov in konec leta 12.853,72 Din imovine.

Na predlog računskega preglednika gospoda Tume je bila blagajniku in odboru soglasno izglasovana odrednica.

Zvezni tajnik g. I. Kaiser je poročal nato o splošnem gospodarskem položaju v preteklem letu, o najvažnejših akcijah Zveze trgovskih gremijev v pogledu obrtne zakonodaje in orisal zlasti prizadevanja Zveze, da se ugoti težnjam trgovstva v pogledu posejanja zasebnikov po polnikih, krošnjarstva, učne dobe in bolniškega ter starostnega zavarovanja trgovstva. Obširno se je bavil v svojem govoru z davčno preobremenitvijo trgovstva in z akcijami Zveze za doseg revizije davčnega zakona zlasti glede pridobnine.

Proračun za tekoče leto, ki ga je predložilo občnemu zboru načelstvo, izkazuje 30.935 Din izdatkov. V kritje teh izdatkov se je določila gremijalna doklada po pridobnini in sicer v pet razredov. Za člane, uvrščene na osnovi predpisa pridobnine, v I. razred se je določila doklada za 560 Din,

II. razred 240 Din, III. razred 120 Din, IV. razred 55 Din, V. razred 30 Din. Proračun in doklada sta bila nato z večino glasov sprejeta.

Vršile so se nato volitve gremijalnega načelstva in so bili izvoljeni: za načelnika gosp. Franjo Černe, za I. podnačelnika gosp. Edo Ivanuš, za II. podnačelnika gosp. Maks Vale, za odbornike gg.: Hočevar Josip, Kodrič Josip, Krivec Josip, Pleterski Martin, Počivalšek Josip, Radanovič Ivan, Tuma Milan, Šircelj Srečko; z namestnike gg.: Ban Mihael, Kos Anton, Rabus Franc, Jurca Franc, Prijatelj Josko; — za računske preglednike gg.: Krivec Josip, Počivalšek Josip in Tuma Milan. Za načelnike gremijalnih pododborov za Radeče, Mokronog, Št. Jernej in Cerklje so bili izvoljeni gg.: Franjo Černe (Radeče), Srečko Šircelj (Mokronog), Maks Vale (Št. Jernej), Martin Pleterski (Cerklje).

V komisijo za vajenske preizkušnje: kot predsednik Franjo Černe, kot prisodniki gg. Edo Ivanuš, Josip Počivalšek, Ivan Radanovič in Milan Tuma.

Delegati za zvezni zbor gg. Franjo Černe, Edo Ivanuš, Maks Vale in Josip Krivec.

Z ozirom na to, da stremi gremij za izpopolnitvijo trgovske naobrazbe vajencev, pa se je dognalo, da vajenci pogosto nimajo potrebnega znanja iz osnovno-šolskega pouka, se je razpravljalo na občnem zboru o šolski predizobrazbi, ki naj bi se v gremijalnem okolišju zahtevala za sprejem vajencev. Sklenilo se je, da se sprejemajo v pouk vajenci z dvema razredoma srednje odnosno meščanske šole. Če pa vajenec te šolske naobrazbe nima, pa mora napraviti pred preizkuševalno komisijo izpit iz glavnih osnovno-šolskih predmetov.

Glede vžitve občnih zborov se je soglasno sklenilo, da se vrše občni zbori v bodoče vedno v Krškem, ob delavnikih.

Pri »Raznoterostih« se je obširno razpravljalo o spomenici na finančno direk-cijo radi odpisa davkov in uvaževanje težke gospodarske krize tudi v davčni obremenitvi.

Sklenilo se je, da se s prihodnjim občnim zborom vsi gremijalni člani, ki se brez tehtne, predhodne opravičbe ne bodo udeležili občnega zbora, kaznujejo z redovno globo, katere višino določi gremijalno načelstvo.

Obširno se je razpravljalo o krošnjarstvu in ukrepih, ki se naj podvzamejo za pobijanje krošnjarstva.

Na predlog g. Franjo Černeta se je zbor soglasno izjavil za sistem skupnih zbornic. Istotako se je na predlog g. Franja Černeta sklenilo, da naj se s sklepi prihodnjega občnega zbora, z glasovanjem, ki je v obrtnem zakonu odredeno, uvede obljatna gremijalna bolniška blagajna.

bruarja t. l. ponudbe glede dobave 500 kg tovtne masti in 500 kg cilindrskega olja ter glede dobave vijakov, matic in podložnic. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 15. februarja t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg kovanih tračnikov ter glede dobave 1 stroja za brušenje krožnih žag. — Direkcija državne železarne Vreš sprejema do 17. februarja t. l. ponudbe glede dobave električnega materijala. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg kalcijevega karbida. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 22. februarja t. l. se bo vršila pri Dravski delavnici v Ljubljani ofertna licitacija glede dobave 28 m³ lesa; dne 29. februarja t. l. pa glede dobave stroja za izdelovanje konic z kolesa. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa v pisarni omenjene delavnice.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave 2500 kg masti za jamske vozičke, 2500 kg bencina, 1500 kg strojnega olja, 1500 kg cilindrskega olja, 500 kg dynamo-olja, 20 komadov galvanskih elementov. — Dne 2. marca 1932 se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu ofertna licitacija glede dobave 30.000 komadov mrežice za plinsko razsvetljavo. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobava-prodaja

Dobava zabojev. Centralna mlekarica drž. dobra »Belje«, Beli Manastir (Baranja) sprejema ponudbe za dobavo 500 zabojev za razpošiljanje surovega masla. Natančnejši podatki so interesentom v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.

Dobava mesa. Dne 16. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave mesa za ljubljansko garnizijo; dne 17. februarja t. l. pa pri Komandi vojnega okru-ga v Mariboru za mariborsko garnizijo. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenih komandah.)

Dobave. Strojni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 12. februarja t. l. ponudbe glede dobave 4 komadov hidrauličnih dvigalk. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do dne 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave masti za jamske vozičke ter glede dobave 10 sodov dynamo-olja. (Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg bencina; do 18. februarja t. l. pa glede dobave usnja-tega materijala. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 11. fe-

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posobno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca nestalna, promet 14.246.784,77 dinarjev

Zbog povečane potrebe po devizah London, Curih in New York je zaključil minoli teden na ljubljanski borzi z znatno večjim deviznim prometom — osobito v primeri s predzadnjim tednom, ki je izkazal skupni promet 11.662 milijonov dinarjev.

Pretežni del zaključkov je omogočila Narodna banka, ki je dala skupaj za 12.870 milj. dinarjev deviz na razpolago, med drugim največ New Yorka (4.212 milijonov Din), dokaj manje Curiha (2.545 milj. dinarjev), Prage (2.311 milj. Din), Londona (2.173 milj. Din) ter deloma Trsta (1.142 milj. Din), a Pariza le za 509 tisoč dinarjev. V celem je bilo od celotedskega prometa nabavljeno samo s posredovanjem Narodne banke neprimerno več deviz kot v predzadnjem tednu (8.79 milj. dinarjev), medtem ko znašajo zaključki v privatnem blagu tokrat le 1.378 milj. dinarjev, in sicer poleg Trsta (340 tisoč Din) največ Berlina (723 tisoč Din).

Na posamezne borzne dneve pretečene-ga tedna odpade sledeči skupni promet: 25. jan. Din 4.870.080-13 New York—London, 26. jan. Din 2.963.977-19 New York—Praga, 27. jan. Din 1.255.336-84 Curih—New York, 28. jan. Din 2.487.370-95 London—New York, 29. jan. Din 2.670.019-66 New York—Berlin.

Največji dnevni devizni promet izkazuje ponedeljkov, najmanjši pa sredin borzni sestanek, dočim so na posameznih borznih dnevih prevladovali zaključki v New Yorku, Londonu, Curihu ter v Pragi.

Skupni devizni in valutni promet v mesecu januarju znaša le 37.178 milj. dinarjev, tedaj v primeri z lanskim prometom v tem času (Din 73.483.902-57) zelo občutno nazadovanje — za preko 36 milijonov dinarjev.

V pogledu višine tekom zadnjega tedna v poedin devizah doseženega prometa je razdelitev naslednja (številke v oklepajih značijo promet predzadnjega tedna; — vse v milijonih dinarjev): New York 4.287 (3.267), Curih 2.545 (1.997), Praga 2.311 (2.703), London 2.173 (0.520), Trst 1.482 (2.274), Berlin 0.723 (0.114), Pariz 0.513 (0.755), Dunaj 0.210 (0.016) in slednjič Bruselj 0.004 (0.009). Devizna tečajnica prejšnjega tedna ne kaže posebnih izprememb. Kajti Curih je bil trgovan na do-sedanji bazi 1096-15 za denar, 1101-65 za blago, prav tako je bil na ponedeljkovem in petkovem borznem sestanku zaključevan New York (ček in kabel) ob istih tečajih kakor je razvidno iz spodnje tabele:

	Dne 25. jan. 1932	
	Denar	Blago
Amsterdam	2262-44	2273-80
Bruselj	783-74	787-68
Curih	1096-15	1101-65
London	192-27	193-87
Newyork kabel	5617-73	5645-99
Newyork ček	5595-73	5623-99
Pariz	221-25	222-37
Praga	163-14	167-26
Trst	281-49	283-89
	Dne 29. jan. 1932	
	Denar	Blago
Amsterdam	2261-35	2272-71
Bruselj	783-19	787-13
Curih	1096-15	1101-65
London	194-47	196-07
Newyork kabel	5617-73	5645-99
Newyork ček	5595-73	5623-99
Pariz	221-11	222-23
Praga	166-38	167-24
Trst	280-94	283-34

dočim je v petek 29. januarja notiral po-leg Prage — edini London ob znatno viš-jem tečaju; nasprotno so vse ostale devize med zadnjim tednom za malenkost popu-stile. Devize Berlin, Dunaj in Budimpešta še vedno niso beležile na tukajšnji borzi ter so notice tudi ostalih deviz izostale.

Efektno tržišče

Tendenca še vedno mlačna, brez zaključkov

Notice industrijskih papirjev so tudi v minulem tednu ostale brez izprememb in je bil edini zaključek zabeležen dne 26. januarja v delnicah Kranjske industrijske družbe po 300 dinarjev.

V državnih papirjih ni bilo prometa, dočim je notirala ponudba v 8% Blairu po 55— dne 28. januarja, na ostale borzne dneve pa 53— in v 7% Blairu po 47— na prvih treh borznih sestankih, v četrtek po 45—, a v petek po 46—.

Lesno tržišče

Tendenca zelo slaba

Položaj na slovenskem lesnem trgu je ostal z malimi izjemami skoro isti, kakor zadnja dva meseca. Povpraševanj je sicer nekaj več, toda do zaključkov pride malo, ker se od kupcev nuđena cena nikakor noče makniti navzgor, kljub bližajoči se spomladanski seziji.

V rezanem mehlem lesu je opaziti za-nimanje za I./II., posebno gorenjske pro-venijence, medtem ko je III. vrsta iskana po jako nizki ceni, kar je treba pripisati dejstvu, prvič da je bosanska taka roba zelo, zelo poceni in drugič je ruska taka roba že vskladiščena na raznih italijan-skih trgih tudi po nizkih cenah in zelo ugodnih plačilnih pogojih.

Tesan mehak les stopa počasi v ospredje in bi se več prodalo, toda manjka pri nas gotovih dimenzij, kajti produkcija je z ozi-rom na žalosten uspeh v tem artiklu v mi-nulem letu zelo padla.

Edino stanje v bukovini je povoljnejše in sicer se povprašuje posebno po parjeni bukovini, sposobni za eksport. Tudi na-ravna bukovina v obrobjenem, kakor tu-di v neobrobjenem stanju, in sicer suha, se išče.

Testoni pa letos žal nikakor niso mogli doseči vsaj primerne cene in je razlika v ceni z ozirom na lansko leto kaj občutna.

Povpraševanja:

12 m³ smrekovih desk, 20 mm, 6 m dolžine, paralelne, polovico 40 cm in polovico 37 cm, fiksne mere, lepe kvalitete. Franko meja Postojna tranzit.

Bukovi remeljčki, naravni, brez grč: 58×58 milimetrov debeline, večina: 53×58 mm debe-line in 58×63 mm; vse od 50 cm dolžine na-prej, rezano vse 2 mm nadmere. Cena z naved-bo dobavnega roka in množine franko meja Postojna tranzit.

Bukovi naravni neobrobjeni plohi, I.-II. kva-litete, od 16 cm naprej, in sicer: 2 vagona v debelini od 28 mm, 2 m < (naprej), 1 vagon v debelini od 38 mm, 2 m <, 2 vagona v de-belini 58 mm, od 80 cm naprej dolž. in mnogo-kratniki, 20 do 30 m³ bukovih desk, obrobje-nih, I.-II., od 27 mm naprej, od 14 cm naprej, od 2 m naprej brez kratke robe, 15 m³ buko-vih desk, obrobjenih, 27 mm; 25 m³ bukovih desk, obrobjenih, 38 mm; 5 m³ bukovih desk, obrobjenih, 78 mm; 5 m³ bukovih desk, obrobjenih, 98 mm; vse od 16 cm naprej, od 2 m naprej, brez kratke robe, 1 vagon bukovih čistih testonov (netti), od 25 cm naprej, 20 m³ bukovih testonov, čistih (netti), od 25 cm na-prej. — Cenjene ponudbe prosim za vse fran-ko pod Brod Sušak postavljeno. Senzalnina 2% za mene in za kupčevega posredovalca 1%, te-daj 3%.

Jelovi bordonali, rezani na živ rob, 40 komadov 24×32 cm (ali 28×30 cm), dolž. 5-50 m.

Jelovi trami tesani: 156 komadov 6/7 col, dolžina 4-50 m (odn. 5 m), 20 kom. 7/9 col, dolžina 7 m, 216 kom. 4/5 col, dolžina 5 m, 36 kom. 4/5 col, dolžina 4 m, 36 kom. 4/5 col, dolžina 6 m, 32 kom. 6/7 col, dolžina 6 m, 132 komadov 4/4 col, dolžina 4 m, 44 kom. 4/5 col, dolžina 6 m, 20 kom. 8/10 col, dolžina 6 m, 16 komadov 6/8 col, dolžina 6 m, 24 kom. 5/7 col, dolžina 6 m, 9 kom. 5/6 col, dolžina 7 m.

Deske, smreka-jelka: 600 m² (15 m³), III., 25 mm debeline, 4 m dolžine; 550 m² brodar-skega poda, 4 m, ne preko 20 cm širokega (z zarezno in peresom in strugano).

1. ca. 1500 komadov antenel smrekovih, it sicer: 9 m ca. 300 kom., 10 m ca. 300 kom., 11 m ca. 200 kom., 12 m ca. 300 kom., 13 m ca. 300 kom. — 2. ca. 150 m³ anten smrekovih od 14 do 25 m dolžine. — 3. ca. 100 m³ anten smrekovih, od 26 do 35 m dolžine. Blago zelo lepo raščeno (stegneno), ravno, popolnoma zdravo, brez bul in defektov, sveže sečnje, ne-obeljeno. Antenele od 9 do 13 m morajo biti debele ca. 11 do 14 cm spodaj, antene od 15 do 18 m morajo biti debele ca. 15 do 20 cm spodaj, od 11 do 25 m morajo biti debele ca. 22 do 40 cm spodaj, in tako naprej proporcio-nalno z ozirom na njihovo dolžino in premer. Antenele morajo biti v vrhu špičaste, medtem ko morajo biti antene očeljene. — Cene: za antenele naj se glasi za komad in za antene za m³. Vse franko vagon prihod Sušak prista-nišče z navedbo čimprejše dobave. Plačilo: na podlagi nepreklicljivega akreditiva.

Tečaj 3. februarja 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2263-54	2274-90
Berlin 100 m	1329-21	1340-01
Bruselj 100 belg	783-74	787-68
Budimpešta 100 pengö	—	—
Curih 100 fr.	1096-15	1101-65
London 1 funt	194-25	195-85
Newyork 100 dol., kabel	5627-34	5655-60
Newyork 100 dolarjev	5605-34	5633-60
Pariz 100 fr.	221-19	222-31
Praga 100 kron	166-38	167-24
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	284-51	286-91

Pirc Franjo, Maribor:

Kriza v luči jubilejev

Do svojega 50. leta sem se z nasprotniki proslavljanja rojstnih dni tudi jaz čudil, kakšno zaslugo naj ima kdo, ki je doživel gotovo starost. Življenje vendar ni odvisno od dotičnika, najmanj pa če se mu dobro godi ali vsaj tako, da živi brez posebne skrbi.

Šele večer 7. februarja 1922 kot predvečer moje 50-letnice, mi je dal čudoviti sunek, kakor da me hoče neka mi dotlej tuja sila prestaviti iz do sedaj mi znanega v popolnoma drugi svet, in, da mi kot prehod živo pred očmi postavlja — vsem, ki me poznajo, vidim mejnik v večnost, za katero se dotlej nisem brigal.

Kljub temu namreč, da sem takrat trpel na raznih boleznih (zlasti na posledicah kajenja, alkohola in uživanja mesne hrane) sem se smatral sam pri sebi še vedno mladeniča tako-le med 20. in 30. letom. Zdaj pa kar naenkrat me ta tuja sila opominja, da nosim že 50 križev na hrbtu in, da v najboljšem slučaju ne doživim več ponovitev takega spomina.

In ko je po proslavljeni noči nastopil 8. februar, sem se zopet nehote globoko zresnil in se poslovil od mišljene mladosti (kar pa v mojo srečo ni dolgo trajalo —).

Šele od tedaj dalje sem se pričel zavediti, da ima spominjanje na rojstne dni našega življenja vsaj v gotovih slučajih svoj važen pomen. Da, celo važnejši, kakor se to obče sodi. V pravilnem pojmovanju takega dogodka leži namreč cela tajna človeškega življenja z ozirom na njegov namen, pomen, cilj in dozdevni konec ter obnovo istega v drugi obliki in morda tudi na čisto drugem svetu.

Šele od tedaj dalje sem se pričel brigati za vprašanje o Večnosti, s posebnim ozirom na dolgotrajnega človeškega življenja, kakor je v gotovem času vidimo pred seboj drug pred drugim.

In pri tem pogledu se mi je zasvetilo prvo spoznanje, ene kardinalne napake cele današnje človeške družbe. Napake namreč, da štejemo dolgotrajnost življenja po letih in se tega štetja prav zavestno spominjamo šele pričenši pri višji številki (od 40 naprej) ter proslavljamo kot svetovni čudež, če izmed tolikih eden ali drugi doseže št. 100, ki bi jo sicer lahko pomnožili z 10 ali 100 ali pa še z višjimi številkami — če ne sploh brez številke.

Torej veliko daljše ko današnje — če ne kar: večno življenje?

Da! Če doživljajo n. pr. gotova drevesa cela stoletja, naj bi človek kot kruna vsega stvarjenja preživljal vsaj cela tisočletja, ako je res, da je v davnem veku iz danes še nepojasnjenega razloga zapravljal večnost življenja ozirom večnost zamenjal s smrtjo.

Da je ves dosedanji način človeškega življenja tja do zadnjih temeljev popolnoma zgrešen, ta dokaz nam ravno v tej dobi ves svet prikazuje z resnico, nazvano kot svetovna kriza, kateri največji učenjaki in najgenialnejši strokovnjaki zaman iščejo že nebroj razlogov, ki vsi morajo biti že zato zgrešeni, ker se nanašajo (oz. se deducirajo) na posledice, ne izvirajo pa iz živega temelja samega.

Ta živi temelj pravega vzroka krize pa je večna resnica, da je človek, ki naj bi bil vladar nad nebroj svetov v sebi, tudi sam le mali del vesoljstva in s tem v zvezi, da je tudi cela človeška družba organsko združena med seboj v eno telo le zopet en član vesoljstva.

Ko je nekoč prvi človek (morda le v podzavesti) te svoje vesoljne moči isto izlorabil zapeljan po napuhu in zavi-

sti nad svojim bratom, je pretrgal tudi vez harmonije človeštva z večnostjo. S tem je brat suženj v svojem bratu dobil oblastnika. In iz tega razmerja se je pojavil pravir vsega zla in pravi vzrok današnji krizi.

Škoda za vse še tako dragocene žrtve in še tako genialne nasvete za rešitev današnje krize. Rešitev je mogoča le pogojno:

1. da se človeška družba (vsaj gotovi del iste) pričnjen zavediti te ravno omenjene resnice;

2. da se vsaj posamezniki v tej zavesti odločijo na povrnitev k praviru življenja, to je k naravi;

3. da ti posamezniki z vsemi svojimi močmi skušajo vplivati na isto povrnitev in pot tudi med ostalo človeško družbo;

4. da na pravo pot resničnega življenja (ozirom pravičnega uživanja istega) čimprej krene odločujoči del človeške družbe, ki dosedaj najbolj greši proti železnim zakonom večnosti s tem, da ... se noč in dan vtapljajo v še bolj mučnih skrbih, kako se rešiti, torej, da ravno večina človeške družbe od cele večnosti nima — do redkih izjem — nobenega časa in smisla za pravo življenje.

Ko pridemo tako daleč, napoči tudi čas, ko se bo čimdalje več posameznikov pričelo šele zavediti naravnost velikanke važnosti ne le višjega števila spominov na rojstni dan, nego posebno važnost in pravo vrednost bo pričela zadobivati tudi vsaka ura, da, vsaka sekunda našega življenja.

Tiste pa, ki hodijo kot pionirji preje omenjeno pot povrnitja k naravi in se imajo pri tem boriti poleg raznih težkosti tudi z največjo oviro, t. j. nerazumevanje ter s tem v zvezi s preganjanjem in smešenjem splošnosti kljub vsemu temu vztrajajo in prodirajo na svoji poti, pa dosežejo v dosedanjih očeh »lepo število let«, bo poznejši rod proslavljal kot mučenike in vzor svetnike.

In saj mučenik je že danes vsakdo, ki je (kakor n. pr. jaz) že v spočetju preganjan prišel na svet kot berač, ki je približno kot tak tudi ostal na potu viharnega življenja in, ki pa kljub temu ni klonil glave, ne poguma, pa je dočkal (kakor n. pr. jaz) telesno in duševno še svež 60. spomin na svoj rojstni dan.

Ko na predvečer svoje 60-letnice premotrim celo pot nazaj, se mi zdi, kakor da sem bil ob 50-letnici šele spočet, a rojen pa še-le 3. junija 1926, ko sem na oltar novega življenja položil največjo žrtev: odločeno:

odpoved do mojih največjih strasti: kajenja ter alkohola in ko sem postal vegetarijanec.

In vsak novi dan, ko se vse okrog mene starajo, se jaz počutim čimdalje — mlajšega.

Na smrt mislim le tako, da če bom sploh moral kdaj — še v sedanjih razmerah naše zemlje tudi jaz umreti, tedaj bo to zame le najveselejši dogodek: samo ležem k odpočitku, da se zjutraj prebudim novo prerojen.

Čeprav delam noč in dan, sem reven ko »cerkvena miš« in živim večinoma: od zraka, žive vere, zelo redkih dobrih src in — dolgov.

Pa se vendar počutim kot največji bogatin, ki ne pozna najmanj te krize, ki ravno kar pretresa ves svet.

Iz skušenj 60-letnega starca sem se namreč ravno v tem času srečno prelevil v komaj 6-letnega dečka, ki prepojen najlepših nad v bodočnost, na ves svet gleda s čisto drugimi očmi, kakor je doslej stari Pirc z ostalim svetom tudi sam gledal.

In ravno take oči ob teh svojih jubilejih res iz srca privoščim vsem, ki trpijo vsled splošne svetovne krize. Tr-

pijo pa le, ker še niso prišli do spoznanja pravega življenja in ker gledajo krizo le v gospodarstvu, kjer je pravzaprav ni, ne pa tam, kjer je v resnici, namreč: v ljudeh samih.

To, kar se splošno želi, to je vse drugo, le ne res življenje, vredno človeka.

Ze zavest sama o pravem življenju, je najdragocenejši vseh zakladov sveta — in ta zaklad ob tej priliki poklanjam vsem, — ki ga nimajo.

Brzjaviti:
Krispercoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263

Ant. Krisper
Coloniale

Lastnik:
Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe. Veleprazarna kave. Mlini za dišave

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode

Točna postrežba — Ceniki na razpolago
Ustanovljeno leta 1840

Izpremembe v stanju obrtnih podjetij v Dravski banovini

v času od 1. oktobra do 31. decembra 1931.

Po izkazu Zbornice za TOI so se izvršile v času od 1. oktobra do 31. decembra 1931 naslednje prijave in odjave: (Odjave so navedene v oklepajih.) Vrtinariji, prijav 7, (odjav 2); kamnoseki 1, (—); izdelovanje cementnih izdelkov 2, (1); izdelovanje cementne opeke 2, (1); izdelovanje figur iz gipsa 1, (—); opekarne 1, (2); apnenice 1, (1); lončarji 3, (2); kovači 7, (13); podkovni kovači 4, (4); ključavničarji 6, (2); kleparji 4, (2); pasarji —, (1); zlatarji 1, (1); brusarji —, (2); elektrotehnično podjetje 1, (—); mehaniki 4, (—); urarji 1, (1); kolarji 5 (12); žage 4, (10); žaganje drv (ročno) 1, (—); žaganje drv z motorjem 6, (3); sodarji 1, (2); mizarji 28, (25); pozlatarji —, (1); strugarji —, (1); izdelovanje harmonijev 1, (—); uglaševanje glasovirjev 1, (—); izdelovanje pišcal za orgle 1, (—); pletarji 3, (—); izdelovanje galanterijskih predmetov 1, (1); sedlarji 3, (8); jermenarji 2, (1); metlarji 2, (—); ščetarji 1, (1); vrvarji 1, (—); tkalci 2, (—); izdelovanje trakov in vezalk za čevlje 2, (—); izdelovanje reklamnih vrvic in trakov 1, (—); izdelovanje pletenin 6, (7); predtiskarije 2, (1); izdelovanje vezanin 1, (—); izdelovanje perila 2, (1); tapetniki 1, (2); krojači 39, (36); šivilje 40, (52); čevljarji 60, (39); izdelovanje copat 1, (—); izdelovanje steznikov 1, (—); izdelovanje dežnikov 1, (—); klobučarji —, (1); izdelovanje modelov za ženske in moške klobuke ter klobučarskega orodja 1, (—); izdelovanje slamnikov — (1); modistke 4, (—); brivci 8, (5); damski frizerji 2, (—); knjigovezi —, (1); mlinci 12, (16); peki 16, (13); električna pekarna 1, (—); slaščičarji 1, (—); mesarji 15, (8); konjski mesar —, (1); mesarji in preka-jevalci 4, (—); klanje drobnice 1, (—); konzerviranje sočivja in rib 1, (—); izdelovanje mlečnih izdelkov —, (2); izdelovanje žganja 1, (—); izdelovanje kisa 2, (1); izdelovanje sodavice 1, (2); izdelovanje olja 1, (—); izdelovanje strupov 1, (—); izdelovanje sredstva za čiščenje laka 1, (—); izdelovanje kreme za čevlje 1, (1); izdelovanje kozmetičnih sredstev 1, (—); izdelovanje parfima 1, (—); stavbni moj-

ster 1 (—); zidarji 1, (3); tesarji —, (1); tlakarji —, (1); vodovodna instalacija 2, (—); krovec 2, (—); ličarji —, (1); ple-skarji 5, (5); sobni slikarji 6, (4); črkosli-karji 1, (2); fotografi 5, (2); elektrarne 3, (—); občasno prevažanje oseb z avto-mobili —, (4); avtotaksi 28, (12); izvoščki 2, (2); prevozniki 16, (8); postrešček 1, (—); plakaterji —, (1); konjači 1, (—); izposojevanje mlatilnic 3, (1); godbeniki 1, (5); masaža 1, (—); gostilne 56, (34); gostilne brezalkoholne 5, (4); žganjetoč 1, (—); kavarne 1, (—); pečenje kostanja 7, (3). Skupaj: prijav 491, odjav 383.

Izpremembe v stanju trgov-skih in pomožnih trgovinskih obrtov v Dravski banovini

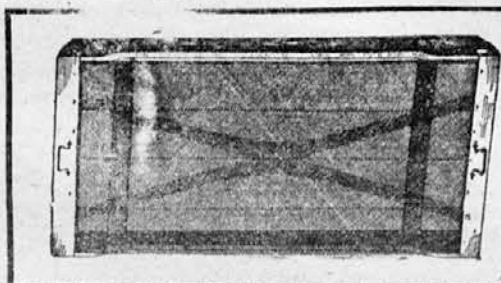
v času od 1. oktobra do 31. decembra 1931.

Po izkazu Zbornice za TOI so se izvršile v času od 1. oktobra do 31. decembra 1931 pri trgovskih in trgovskopomožnih obrtih naslednje izpremembe (Odjave so navedene v oklepajih): Trgovina s konji, prijava 1, (odjava 1); trgovina z živino 3, (8); trgo-vina s prašiči 3, (6); trgovina z železnino 2, (—); trgovina s šivalnimi stroji in ko-lesi 1, (1); trgovina z bicikliji 1, (—); trgo-vina z avtomobili in motornimi vozili 1, (2); trgovina s pletilnimi stroji 1, (—); trgovina z radioaparati 4, (—); trgovina s steklom in porcelanom —, (1); trgovina z zlatino, srebrnino in optičnimi predmeti —, (1); trgovina z lesom 10, (18); trgo-vina s kurivom 5, (1); trgovina z lesenimi izdelki —, (1); trgovina z manufakturnim blagom 4, (4); trgovina s konfekcijskim blagom 2, (—); trgovina s perilom —, (1); trgovina z modnim blagom 3, (—); trgo-vina z orijentalnimi preprogami 1, (—); trgovina s klobuki 1, (—); trgovina z vrvar-skimi izdelki 1, (—); trgovina z usnjem 1, (1); trgovina s kožami —, (1); trgo-vina s čevlji 3, (—); trgovina z deželnimi pridelki 20, (9); trgovina s senom in sla-mo 1, (—); trgovina s semeni —, (5); trgo-vina s cveticami 1, (1); trgovina z žimo —, (1); trgovina z živili 23, (27); trgovina z moko —, (2); trgovina z mlekom in mleč-nimi izdelki 2, (1); trgovina s sadjem 4, (1); trgovina z delikatesami 9, (2); trgo-vina s perutnino 10, (20); trgovina s spe-cerijskim blagom —, (1); trgovina s ko-lonijalnim blagom 1, (—); branjarji 15, (11); trgovina z mešanim blagom 64, (43); trgovina z galanterijskim blagom 7, (3); trgovina s papirjem in pisalnimi potreb-ščinami 2, (2); trgovina s parfumi in to-aletnimi potrebščinami 2, (—); trgovina s tehničnimi predmeti 1, (—); drogerije 1, (1); trgovina z obrtnimi in ind. potreb-ščinami 2, (—); trgovina z bencinom 2, (—); trgovina z bučnim oljem 1, (1); trgo-vina z mineralno vodo 1, (—); trgovina z vinom 4, (6); trgovina s pivom 1, (—); trgovina s pivom v zaprtih steklenicah —, (1); starinarji —, (1); sejmarstvo 8, (14); agenture in komisijske trgovine 7, (9); ekspedicije 3 (1); mešetar 1, (—); tehtnice 7, (1); razno 3, (—). Skupaj: prijav 251, odjav 211.

Razno

Zadolžitev Poljske. Poljski uradni list priobčuje seznam poljskih državnih dolgov po stanju od 1. januarja t. l. Med drugim dolguje Poljska Zedinjenim državam Severne Amerike 302,9 mil. dol. in 1,68 mil. funtov, Franciji 2296 mil. frankov, Veliki Britaniji 4,67 mil. funtov, Italiji 353,6 mil. lir, Švedski 6,25 mil. šved. kron in 32,34 milijonov dolarjev.

Ceno bakra v U. S. A. so znižali od 7,25 na 7,125 cents, dočim jo je evropski mednarodni bakreni kartel znižal na 7 1/2 cents.

Posteljne žične vloge
Vam nudi najceneje
Prva ljubljanska izde-
lovalnica žičnih vlog
Pavel Strgulec
Ljubljana
Gospodarska cesta 13

TISKARNA MERKUR

- LJUBLJANA -
GREGORČEVA 23

se priporoča za naro-
čila vseh trgovskih
in uradnih tiskovin.
Tiska časopise, knji-
ge, brošure, cenike,
štatus, tabele i. t. d.

LASTNA
KNJIGOVEZNICA

SLOVENIA

Železniško-carinsko,
špedicijsko in trans-
portno podjetje

Špedicija
Ocarinjenje
Tarifni biro

TRANSPORT

Ljubljana, Miklošičeva 21
MEDNARODNI TRANSPORTI
PREVOZI — PRESELITVE

Telefon 27-18

Oglašajte v „Trgovskem listu“!

Ureja dr. IVAN PLESS. — Za Trgovsko-industrijsko d. d. »MERKUR« kot izdajatelj in tiskarja: O. MICHALEK, Ljubljana.